

Budsjettforslag

Arbeiderpartiet, Miljøpartiet de grønne, Sosialistisk Venstreparti, Tverrpolitisk Folkeliste, Senterpartiet, Rødt og Lajla Elefskaas

Sosial bærekraft gjennom hele livet

Over 3000 barn vokser opp i vedvarende lavinntekt eller fattigdom i Kristiansand. Årsakene til dette er mange og sammensatte, men det partiene bak dette budsjettforslaget er tydelige på, er at det er vår oppgave å jobbe for en endring. Derfor går dette som en rød tråd i vårt budsjettforslag for 2022-2025.

trygg oppvekst er avhengige av trygge voksne og et samfunn som ser hver enkelt. Derfor ønsker vi som ansvarlige politikere å si at alle barn- uavhengig av foreldrenes bakgrunn og lommebok, skal få delta i de viktige fellesskapene som finnes rundt oss. Vi foreslår derfor å senke prisene i barnehage og Sfo. I tillegg viderefører og styrker vi utjevningstiltak som skolemat på ungdomskolen og sommerjobbprosjektet for de av våre unge som trenger det mest.

Hvis vi, i løpet av livet, av en eller annen grunn faller utenfor, er det behov for et sikkerhetsnett som tar vare på oss. En av samarbeidspartiernes aller viktigste satsinger er «Nye mønstre, trygg oppvekst». Familiekoordinatorer gir familiene hjelp til å mestre hverdagen og få et best mulig samarbeid med hjelpeapparat og helsevesen. Forskning viser at dette tiltaket virker. Samarbeidspartiene er også stolte av at alle familier i Kristiansand får barnetrygd fra 1. januar 2022.

I vårt forslag ligger det en kraftfull satsing på heltid, grunnbemanning og arbeid for å få sykefraværet ned. Vi vet at disse tingene henger sammen. Gjennom å arbeide for flere og hele stillinger i helse- og omsorgstjenesten, gir vi bedre tilbud i tjenestene og vi ivaretar våre ansatte på en bedre måte. På sikt vil dette også bidra til lavere sykefravær, og dermed frigjøre midler som kommunen trenger til å motvirke forskjeller i samfunnet. Et tilskudd til «Fair Play Agder» er et bidrag til kampen mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Kultur og frivillighet

Kristiansand skal være et godt sted å leve. Kommunen skal stadig forbedre seg og strekke seg etter nye mål. Frivilligheten er avgjørende for at kommunen er et godt sted å bo og leve i. Vi må derfor legge til rette for frivilligheten og stimulere til aktivitet både for unge og gamle, og de midt imellom. Det gjør vi i vårt forslag til budsjett, hvor vi legger inn små og store satsinger til levekår, kvalitet, trivsel og bedre fotballbaner.

Klima og miljø

Partiene bak dette budsjettforslaget ser nødvendigheten av å gjennomføre tiltak for å nå egne mål om klimakutt. Arbeidet med dette må fortsette, og i perioden 2022-2025 skal arbeidet med disse tiltakene prioriteres. Cicero-rapporten "Kristiansand sine klimagassutslipp mot 2030" har synliggjort noen kraftfulle tiltak som må vurderes i tiden fremover. Det er viktig at vi gjør riktige og modige valg. Vi ønsker derfor å bedre kollektivtrafikk, trygge sykkelveier, mer reparasjon og gjenbruk. Vi vil også samarbeide med Returkraft og industrien for å redusere de store punktutslippene av klimagasser i kommunene.

Vedlegg:

1. Investeringsbudsjett
2. Driftsbudsjett
3. Verbalforslag

Kenneth Mørk
Arbeiderpartiet

Andreas Landmark
Sosialistisk Venstreparti

Reidar Heivoll
Senterpartiet

Kasper B. Espeland
Rødt

Jens Anders Ravnaas
Tverrpolitisk Folkeliste

Lajla Elefskaas
Uavhengig

Marte Ulltveit-Moe
Miljøpartiet de grønne

Skjema 1: Forslag til endringer - drift (i 1000 kr)(11.12.21)

Tiltak	2022		2023		2024		2025	
	Økn. utg./ Red. innt.	Red. utg./ Økt innt.	Økn. utg./ Red. innt.	Red. utg./ Økt innt.	Økn. utg./ Red. innt.	Red. utg./ Økt innt.	Økn. utg./ Red. innt.	Red. utg./ Økt innt.
Organisasjon/tverrsektorielt								
Heltdsprosjekt	6 000		8 000		8 000		8 000	
Helhetlig satsing for å redusere sykefravær	7 600		7 800					
Helse og Mestring								
Styrke grunnbemanning	6 000		8 000		8 000		8 000	
Styrke sommerjobb/helårsjobb	500		500		500		500	
Nye Mønstre, trygg oppvekst	6 000		8 000		8 000		8 000	
Barnetrygd utenfor sosialhjelp								
Aktiv på dagtid	600		700		700		700	
Livsglede-sertifisering av omsorgssentrene	1 000		1 000		1 000		1 000	
Forprosjekt "Gode levekåre alle bydeler"	100							
Seniorpakke(cafédrift/digital opplæring/bydelsaktiviteter)	5 000		5 000					
Blå Kors	4 500		4 500					
Hopeful	1 000		1 000					
Kultur								
Avsetning oppgradering kunstgressbaner	1 000		1 400		1 800		2 200	
Leie kommunale bygg, arrangement	1 000		1 000		1 000		1 000	
FIDA	800							
Styrke frivillighet	200		1 000		500		500	
Styrke fritidsfond	200		200		200		200	
Sandrippeda	350		350		350		350	
Matsentralen	300		300		300		300	
Fri Agder	300		300		300		300	
Bydelsrådgiver økning	300		400		400		400	
Diakonstilling Songdalen	600		800		800		800	
Trivselssatsing	1 000		1 000					
Våghallen	2 500		8 000					
Utsette tilskuddsøkning SKMU		4 100						
Tilskudd til dyrenes beskytter	200							
Sommeråpent bibliotek, Vågsbygd	60		60		60		60	
Oppvekst								
Styrke grunnbemanning (bl.a. miljøterapeuter)	5 000		6 500		6 500		6 500	
Gratis SFO for 1.klasse fra høst-22	4 000		4 000					
Redusert foreldrebetaling SFO 2-5 trinn	2 000		4 000		4 000		4 000	
Redusere innsparingskrav lederressurs	2 000		2 000		2 000		2 000	
Styrke skolematprosjektet	3 000		3 000		3 000		3 000	
Fysisk aktivitet i skolen	1 000		1 000		1 000		1 000	
Universell utforming skole	2 000		2 000		2 000		2 000	
Økte rammer spesialundervisning bhg	1 500		2 000		2 000		2 000	
Inn på tunet	500		500		500		500	
Forprosjekt Grip	100							
Reduserte barnehagetakster	2 300		4 600		4 600		4 600	
Flere ansatte i barnevernet	1 800		2 400		2 400		2 400	
Oppgradering inventar skoler	1 500							
Foreldreombud fra H-22	350		700		700		700	
Økonomi								
Eiendomsskatt	15 000		30 000					
Økte frie inntekter		10 000		20 000		25 000		25 000
Ikke indeksreg. energiverksfondet				7 000		7 000		
bruk av fond		85 000		80 000		15 000		10 000
Næringsfond	2 000							
Avkastning (AE/Havna/KNAS etc.)				15 000		10 000		10 000
Kapitalkostnader			1 700		5 800		6 100	
Endring fra adm.		4 000		14 000		16 000		31 000
Samhandling og innovasjon								
Fair Play Agder	300		300					
Tilskuddspott flere i arbeid	1 000		1 000		1 000		1 000	
Utdeling årets forbilde	75		75		75		75	
Bydelsmelding Tveit	250							
By og stedsutvikling								
Turveier	4 000		4 000		2 000		2 000	
Skolehager	500		500					
Vedlikehold bygg			2 000		2 000		2 000	
Renhold innendørs skytebaner	50		50					
Oppfylle trafiksikkerhetsplan	1 000		2 000		3 000		3 000	
Leieinntekter Kilden P-hus		375		375		375		375
Klimabudsjet								
Styrking av kollektivtransporten	3 500		3 500					
Utslippsreduksjon i industrien (pilot)	500							
I alt	102 335	103 475	137 135	136 375	74 485	73 375	75 185	76 375
Netto endring	1 140		-760		-1 110		1 190	

Skjema 2: Forslag til endringer - investering (i 1000 kr)(11.12.21)

Tiltak	2022		2023		2024		2025	
	Økn. utg./ Red. innt.	Red. utg./ Økt innt.	Økn. utg./ Red. innt.	Red. utg./ Økt innt.	Økn. utg./ Red. innt.	Red. utg./ Økt innt.	Økn. utg./ Red. innt.	Red. utg./ Økt innt.
Kunstgress	3 000		3 000		3 000		3 000	
Bro Tofteland-Monan								3 500
Småbåthavner		2 000		2 000		2 000		2 000
Boliger barnerike familier	10 000		10 000					
Elbil lading parkeringshus	1 000		1 000		1 000		1 000	
Bilfrie soner, forskjønning av områder	5 000		2 500					
Elektriske redskapsbærere(merkostnad)	5 400				2 700			
Elektriske hjullastere (merkostnad)			2 250		500			
Opprustning Birkelid			50 000					
Opprusting gjestehavn	5 000		2 500					
Kilenparken	300							
Regulering kommunal brygge Trysfjorden	200							
I alt	29 900	2 000	71 250	2 000	7 200	2 000	4 000	5 500
Netto endring	27 900		69 250		5 200		-1 500	
Kapitalkostnader - driften (overføres til skjema 1)			1 674		5 829		6 141	

Verbalforslag:

SP, Folkelista, AP, Rødt, SV, MDG og Lajla Elefskaas

Oppvekst:

- Mobbeknapp er en elektronisk varslingskanal for elever, foreldre og foresatte. Mobbeknappen brukes for å varsle om mobbing eller krenkelser som elever opplever. Flere kommuner og fylkeskommuner har tatt denne i bruk. Bystyret ber om at oppvekstutvalget får en sak om å ta mobbknappen i bruk i vår kommune.
- Bystyret ber om en sak om av kriteriene for tildelingsmodellen. Bystyret er kjent med at flere skoler sliter med negative disposisjonsfond og at de sosioøkonomiske forholdene varierer stort fra skole til skole. Bystyret ber om at saken også inneholder en oversikt over skoler med negative disposisjonsfond
- Bystyret ber administrasjonen om en sak hvor Birkelid ses på som et alternativ til Rosseland skole. I saken skal man se på opprusting av eksisterende bygg som i dag disponeres delvis av Oasen, alternativer for god og trygg skolevei og en plan for sambruk med Oasen når leiekontrakten går ut i 2023
- Bystyret ber administrasjonen om en sak for hvordan man best kan utnytte midlene til økt grunnbemanning best, med virkning senest fra høsten -22. En del av midlene bør gå til å utvide antall skoler med miljøterapeuter. Det bes samtidig om at man vurderer effekten av å fordele midlene ut til alle skoler, eller om det kan være hensiktsmessig med målrettede tiltak, spesielt med tanke på ungdomsmiljø og levekår.
- Nærskolen er viktig. Bystyret vet at lokale skoler har en stor verdi for lokalbefolkningen i hele kommunen, og for barna som tilbringer store deler av barne- og ungdomstiden sin der. Bystyret velger derfor å ikke legge ned Tinntjønn skole.
- Bystyret ber administrasjonen om en sak som vurderer hvordan man kan legge til rette for gratis bind og tamponger i ungdomsskolen
- Bystyret har tidligere vedtatt gjeldende skolestruktur i Vågsbygd. Flere skoler i bydelen har klasserom med behov for oppgradering på stoler og pulter m.m. Bystyret ber administrasjonen om å komme tilbake med en sak som synliggjør nødvendig oppgradering av møbler og klasseroms-fasiliteter. Saken skal identifisere de barne- og ungdomskolene hvor det er størst slitasje og behov.

Organisasjon/Helse og mestring:

- Kristiansand kommune arbeider videre med planer, holdninger og tiltak som legger til rette for en heltidskultur blant kommunens ansatte
- Kristiansand kommune skal bygge egen kompetanse på områder som er viktige for kommunen, og redusere kjøp av konsulent tjenester.
- Bystyret ber administrasjonen se behovet for vedlikehold av kommunale bygg i sammenheng med satsingen "flere i arbeid", og legge til rette for at man gjennom samarbeid med blant annet Nav, kan legge til rette for at kommunens bygningsmasse og verdier ikke forringes samtidig som man gir mulighet for arbeidstrening og fagbrev for mennesker som står utenfor arbeidslivet.
- Bystyret ber administrasjonen jobbe målrettet med arbeidet for lavere sykefravær. Man må se på lederstøtte og lederspenn, og man må vurdere hvordan man skal tilrettelegge for en god tilgang på vikarer, uten å belaste ledere i tjenestene.
Bystyret ber samtidig om at arbeidet med heltid, sykefravær, lederspenn og rekruttering ses i sammenheng, og at det fortløpende rapporteres til organisasjonsutvalget om status.
- Trygghet for eldre er viktig, og opplevelsen av å bli ivaretatt likeså. Bystyret ber derfor administrasjonen komme tilbake med en sak som synliggjør bakgrunnen for at man i større grad ønsker å benytte seg av alarmtjeneste fremfor nattevakter på kommunens omsorgsinstitusjoner. I saken skal blant annet responstid belyses, og seniorrådet høres. Saken legges frem for helseutvalget våren 2022
- Bystyret ber administrasjonen vurdere hvordan man kan legge til rette for trivselskoordinator ved Søgne Omsorgssenter og Langenes bokollektiv. Administrasjonen bes gå i dialog med frivilligheten og komme tilbake til helseutvalget med en sak i løpet av våren 2022. I saken bør det komme frem hvordan trivselskoordinatorene arbeider, i hvor stor grad man kan samarbeide med frivilligheten med ordninger som bl.a spisevenn, og hvordan koordinatorstillingene er fordelt på kommunens institusjoner.

Kultur

- Bystyret ber administrasjonen om at det utarbeides en 4-årig vedlikeholdsplan som beskriver planlagte tiltak og kostnader ved kommunens kirkebygg. Planen skal også inneholde forslag til energisparetiltak og muligheter for energiproduksjon.
- Blå Kors er en organisasjon som gjør et stort og godt arbeid i Kristiansand- og i samfunnet generelt. Bystyret ber administrasjonen gå i dialog med Blå Kors, med mål om å komme frem til et grunnlag for en rammeavtale som ivaretar behovene til både organisasjonen og kommunen. Forslag til rammeavtale, i sum og innhold, legges frem for bystyret.
- Å glede andre i alle livets faser, gir mye tilbake til samfunnet rundt oss. Noen ganger er det økonomi som setter en stopper for små og store trivselstiltak, både fra enkeltpersoner og grupper. Bystyret vedtar derfor å opprette et fond som pårørende/frivillige kan søke på for særskilte trivselstiltak på omsorgssentre eller andre institusjoner. Retningslinjer for fondet skal vedtas av Helse- og mestringsutvalget, som også administrerer fondet.
- Breddefotball er en av våre aller viktigste inkluderingsarenaer, og en fotballhall på Karuss vil komme mange av våre unge til gode. Bystyret bevilger derfor nødvendige midler til Våg for å realisere en slik hall. Dette forutsetter at Våg løser utfordringene på garderobe/ventilasjon på nabohallen til turnforeningen på en måte som turnforeningen kan akseptere, og at avtalen som gjøres med kommunen om baneleie er tilfredsstillende.
- Bystyret ber administrasjonen sørge for at de som driver kulturbasert næring i kommunale bygg på Odderøya, får mulighet til å tegne 5-årige leiekontrakter dersom de ønsker det.
- Bystyret ber administrasjonen komme tilbake med en sak med sikte på å legge til rette for at prisene for å leie kommunale lokaler for frivillige organisasjoner blir lavere, og på sikt- gratis. Bystyret ber også om at det i samme sak vurderes en forenkling av utleiereglement.

Teknisk/by og sted

- Kristiansand kommune skal ha mobildekning i hele kommunen, og administrasjonen bes arbeide for at dette blir gjort i inneværende bystyreperiode.
- Bystyret ber administrasjonen om å legge frem en sak for bystyret om prioritering av utbygging og tilrettelegging av turstier i kommunen. Saken skal inkludere turveien fra Bråvann til Slettheia.
- Kristiansand kommune må i større grad legge til rette for at det blir enklere for alle å komme inn på boligmarkedet, og at bo-områder har en god aldersblanding og som sikrer gode levekår for alle. Alle utbyggingsplaner av en viss størrelse bør derfor ha krav til varierte

boligstørrelser og typer bolig. Administrasjonen bes derfor om å fremme en sak med forslag til retningslinjer for hvordan boligsosiale hensyn i økt grad kan sikres i reguleringsarbeidet i Kristiansand kommune

- Bystyret ber administrasjonen om en sak på mulig etablering av Miljøtaxi i Kristiansand kommune, fortrinnsvis i samarbeid med Avfall Sør. Prosjektet er tenkt som en arena for arbeidstrening.
- Bystyret ber om en sak som viser oversikt over de gebyr som er aktuelle i forbindelse med byggesøknader og tiltak og i den forbindelse, beregning av kostpris.
- Bystyret ber administrasjonen fremme en sak om oppgradering av Gleodden og området rundt Marviksbukta som et park- og grøntområde. I saken bes administrasjonen vurdere hvordan området kan bli mer attraktivt for allmennheten og se på muligheten for kyststi. Saken fremmes for politisk behandling innen 2022
- Kristiansand er sommerby nummer en i Norge, med mange kvaliteter som tiltrekker turister fra både inn- og utland. For å være attraktive for de lokale tilreisende som kommer til byen sjøveien, har vi et behov for å ruste opp gjestehavna. Bystyret ber derfor administrasjonen i samarbeid med gjestehavna om å komme med en sak om oppgradering. Samarbeid med næringslivet for ytterligere bidrag skal være en del av saken, det samme skal målet om å gjøre området bilfritt- være.

Samfunn og innovasjon

- Omstillinger i lokalt næringsliv preger hverdagen. For kommunen er det viktig å bidra til ny næringsutvikling og grønn omstilling. Det ønskes etablert et næringsfond i Kristiansand på linje med de fleste andre kommuner i regionen. Administrasjonen bes utarbeide klare retningslinjer til et slikt fond, og budsjettforslaget viser et startbidrag.

Klima og miljø

- Bystyret ber administrasjonen legge frem en sak om hvordan kommunen kan sørge for økt vedlikehold og reparasjoner på datautstyr og mobiler i alle områdene. Innkjøpsavtaler med krav om reparasjon, egne reparatører og avtale med eksterne reparatører er blant tingene som skal vurderes.
- Solcellefondet videreføres. Ubrukte midler kan ved rullering av økonomiplanen hvert år overføres til solceller på kommunens skoler og barnehager, etter mønster fra Songdalen ungdomsskole.

- Det vises til rapport «Kristiansands klimagassutslipp mot 2030». Bystyret ser nødvendigheten av å gjennomføre betydelige tiltak for å nå målene om utslippskutt. Arbeidet med dette må fortsette med full kraft. I perioden 2022-2025 bes administrasjonen vurdere hvordan dette kan gjøres.
- Kommunale nyanskaffelser av ikke-veigående maskiner og andre motorredskaper skal som hovedregel være nullutslipp, og unntak fra dette må begrunnes.
- Kommunale byggeplasser skal være fossilfrie fra 2023 og bli utslippsfrie så fort som mulig.
- Målet fra Storbyerklæringen om utslippsfrie kommunale byggeplasser innen 2025, og nullutslipp på alle byggeplasser innen 2030 følges opp.
- Det vises til de foreslåtte tiltakspakkene 1-4 i Kristiansands klimarapport. Nødvendige tiltak må prioriteres:
 - Ladeinfrastruktur for taxi
 - Ladeinfrastruktur personbiler
 - Ladeinfrastruktur nye tyngre varebiler og nye lastebiler
 - Utfasing av mineralolje og gass til byggvarme på kommunale byggeplasser
 - Forbedret logistikk for varebiltransport
 - Forbedret logistikk og økt effektivisering av lastebiler
 - Forsert utskifting av gamle vedovner
 - Utslippsfrie ikke-veigående maskiner kommunale, inkludert elektrisk redskapsbærere og hjullastere
- AKT bes igangsette tiltak for styrking av kollektivtransporten, særlig i rushtida, f.eks, gjennom prosjektet som HjemJobbHjem eller 10-kroners billett etter modell fra Haugalandet.
- Bystyret ber Kristiansand havn utarbeide en plan for hvordan man innen 2030 kan gjennomføre:
 - Full landstrømdekning og nullutslippsløsninger for skip
 - Hybridisering av fergene
 - Sterkere miljødifferensiering (EPI- og ESI-score) av priser, avgifter og tildeling av seiltider som verktøy for å framskynde utslippsreduksjon i alle havnas forretningsområder
 - Planen legges frem for bystyret innen høsten 2022.
- Bystyret ber om en sak innen sommeren 2022 om hvilke områder det er mest hensiktsmessig å prøve ut som bilfrie gater/områder og vurdere nullutslippssoner i Kristiansand, med sikte på å begynne å opprette slike soner senest i 2023. Saken skal inkludere status for gatebruksplanen i Kvadraturen.
- Bystyret ønsker elektrifisering av AKTs busser i Kristiansand innen utgangen av 2025, og ber AKT ivareta det ved neste rullering av anbudet (juni 2025). Bystyret ønsker å ha nullutslippssone for alle busser i hele kommunen, inkludert langdistansebusser, senest i 2030. Bystyret ønsker elektrifisering av taxiflåten fra 202 og ber fylkeskommunen iverksette nødvendige tiltak.

- Bystyret ber kommunens administrasjon gå i dialog med fylkeskommunen om hvordan vi kan redusere utslippene i store veiprosjekter. Klimakonsekvenser av store veiprosjekter, gjennom både anleggsperioden og hele livsløpet i prosjektet, må inn i kommunens klimabudsjett og utslipps-framskrivninger.

- Bystyret ber kommunens ledelse jobbe aktivt inn mot nasjonale myndigheter nivå sammen med andre storbyer og kommunene i Bærekraftsløftet, for at forutsetningene som kreves for å nå klimamålene legges fra statlig hold. Det inkluderer å arbeide for
 - lovhjemmel for å kreve utslippsfrie byggeplasser også av private aktører
 - strengere klimakrav til statlige aktører (med bygge-/anleggsvirksomhet)
 - avgiftsfritak for avansert biodrivstoff
 - hjemmel for nullutslippssoner for tungtransport
 - offentliggjøring av utslippsdata for hvert enkelt skip i Kristiansand havnedistrikt
 - muligheten til å kreve full elektrifisering av taxi flåten

- Bystyret ber om en sak om hvordan vi kan muliggjøre CCS på Returkraft så fort valg av teknologi og infrastruktur er på plass, og senest i 2030. Saken skal si noe om ulike eierskaps- og finansieringsmodeller (inkludert selvkost), status/muligheter for nasjonalt tilskudd og logistikk.

- Utslippene fra tre store industriaktører i Kristiansand, REC Solar, Glencore og Elkem Carbon, utgjør i underkant av 20 % av kommunens totale utslipp. Kommuneledelsen bes gå i dialog med disse tre aktørene for å få oversikt over aktørenes planer og potensial for reduksjon av CO2-utslippene fram mot 2030. Målene legges inn i klimabudsjettet i 2. tertial 2022.

- Bystyret ber administrasjonen (forskningsenheten/Business Region) i samarbeid med industrien og academia styrke forskningen på utslippsreduksjon innenfor industrien. Et pilotprosjekt settes i gang i 2022, med en bevilgning på 500.000 kr. Bystyret ber om at det også ses på muligheter for kommunal FoU-støtte og Klimasats-midler.